

Antoni Talar

Gwoździec, pow. Nisko

Informator Archeologiczny : badania 1, 11-12

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

G R O D Z I S K O, pow. Olkusz

patrz neolit

Jaskinia Nad Mosurem Starym Dużej

G W O Ź D Z I E C, pow. Nisko

Muzeum Okręgowe w Rzeszowie

Badania prowadził mgr Antoni Talar, finansowała - WRN w Rzeszowie

Badania w Gwoźdzu /stanowisko nr 9/ miały charakter ratowniczy i były kontynuacją prac zapoczątkowanych w roku ub. Wykop tegoroczny stanowił przedłużenie i poszerzenie wykopu I/66.

Omawiane stanowisko jest otwartą osadą wydumą, datowaną na późny mezolit.

Tegoroczny wykop, o powierzchni stu kilkudziesięciu m², dostarczył sporej ilości wyrobów krzemiennych, w tym ok. 100 narzędzi i rdzeni, wykonanych głównie z surowca świeciechowskiego. Zabytki przeważnie zalegały na złożu pierwotnym, a tylko niewielką ich ilość znaleziono w próchnicy. Wydobyty materiał krzemiany ma jednolity charakter. W grupie narzędzi przeważają zdecydowanie skrobacze i drapacze o bardzo różnorodnych formach. W mniejszej ilości występują zbrojniki, często formowane techniką rylcową; reprezentowane są przez półtylczaki, trójkąty nierównoboczne i trapezy. Trapezy występowały głównie w najwyższych partiach wykopu. Pozostałe grupy narzędzi były mniej liczne. Znaleziono rdzenie /4 szt./ to okazy niewielkie, w trzech wypadkach ze zmienioną orientacją, a tylko jeden jednopiętowy, smukły, wiórowy. Wykop dostarczył ponadto pewnej ilości odpadków charakterystycznych, przeważnie rylców.

Zespół narzędzi uzyskany podczas dwuletnich prac wykopaliskowych w Gwoźdźcu, wydaje się być pokrewny zespołom nawiązującym do tzw. "kultury janisławickiej". W chwili obecnej jest to jeden z największych zespołów tej kultury w Polsce.

Wspomniane stanowisko zostało całkowicie przebadane.

K L U C Z B O R K /teren powiatu/

Muzeum im. Dzierżonia w Kluczborku

Badania prowadził mgr Zbigniew Bagniewski, finansowało - Muzeum im. J. Dzierżonia w Kluczborku.

W powiecie kluczborskim przeprowadzono badania weryfikacyjne stanowisk archeologicznych, datowanych na schyłek plejstocenu i początek holocenu. W literaturze okresu międzywojennego, ukazało się szereg wzmianek rejestrujących znalezienie inwentarzy krzemienych na gruntach niektórych miejscowości powiatu kluczborskiego. Materiały przedwojenne zostały schematycznie opracowane i opublikowane przez Raschkego w monografii powiatu. W czasie działań wojennych - zabytki te zaginęły. W okresie powojennym znaleziono nowe materiały, które przekazane zostały Muzeum w Bytomiu.

Celem obecnie przeprowadzanych badań było ustalenie lokalizacji stanowisk i uzyskanie o nich możliwie pełnych danych /zwłaszcza chronologii/. W okresie międzywojennym na terenie powiatu kluczborskiego wyróżniono następujące stanowiska: Borek stan. 2, Jaśkowice stan. 10, Ligota Zamecka, Kluczbork loco stan. 6, Wierzbica Górna /kol.Wałda/ stan. 1 i 2. Po wojnie wyróżniono dwa dalsze stanowiska na gruntach wsi Markotów, oraz jedno w Duczowie Małym.